

BLUMENTÁL

Ročník XXI

Číslo 6

Jún 2010

Trpezlivosť nielen „ruže prináša“

V tomto našom uponáhlanom čase, v ktorom žijeme, veľakrát konštatujeme, že sa z medziludských vzťahov a aj z našich srdiec vytratila jedna dôležitá cnosť, trpezlivosť. Určite si pamätáte časy, keď sme prestáli v obchode v rade aj niekoľko hodín, aby sme niečo prišli domov, pokojne sme čakali u lekára, či v rade na svätú spoveď. Práve jedna nepriemná situácia, ktorú som minulý mesiac zažil pri spovedaní v našom chráme – nervóznym a necitlivým prejav istého človeka, ma privádza k tomu, aby sme sa spoločne zamysleli nad prepotrebnou trpezlivosťou.

Myslím si, že nám veľmi chýba a že je veľmi dôležitá, ak chceme v živote čosi dosiahnuť a rásť osobnostne i charakterovo. Anton Hlinka vo svojej knihe *Každý sa môže zmeniť* píše: „Názov tejto cnosti nepochybne pochádza od slova ‚trpieť‘. Ale nie každý, kto trpí, je aj trpezlivý. Lebo niekto môže príkoria či bolesti znášať s tuposťou zvierat alebo s vnútorným odporom, ba až s rúhaním či preklínaním ‚osudu‘ nedisciplinovaných ľudí. V trpezlivosti, najmä ak nadobudla dokonalosť cnosti, je totiž kus aktivity spočívajúcej v akceptovaní všetkého, čo život prináša, nie však tupo a rezignovane, ale s vedomím, že v konečnom dôsledku všetko má veľký zmysel.“

Žiaľ, dnešný človek pokladá trpezlivosť skôr za prejav slabosti, neschopnosti rýchlo konať, riešiť. Dopomohla k tomu i naša nová kultúra konzumu a zhonu. Na tom založili svoju filozofiu všetky „super- a hypermarkety“. Všetko máme pre vás hneď, rýchlo, bez námahy, lacno a pohodlne. Veľakrát to vyzerá v nedeľu tak, akoby sa tieto miesta nákupu a pseudorelaxu stali novodobými kostolmi, kde ľudia pravidelne prichádzajú, možno aj bez potreby súrneho nákupu. Stávajú sa tak pomaly otrokmi akcií a „super výrobkov“ za „super lacné“ ceny, často bez kvality a užitku.

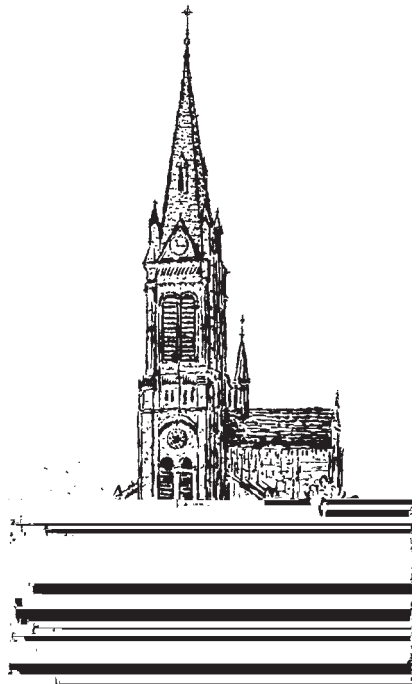
Ale vráťme sa k trpezlivosti. To, že slovo trpezlivosť má základ v slove trpieť, potvrdzuje aj Milan Bubák, ktorý píše: Trpezlivosť má svoju hodnotu aj pri dlhodobých a pretrvávajúcich nepríjemnostiach a utrpeniach. V začiatkoch, keď sme ich prichodom zaskočení, hodnota trpezlivosti sa ukazuje ako obzvlášť účinná. Keďže ide o situácie, ktoré nás prekvapia, máme sklon upadnúť do paniky, a teda aj do skratov v správaní. Trpezlivosť je preto cnosť, ktorá nám umožňuje udržať si pokoj mysle v pretrvávajúcich úzkostiach života. Pomáha nám byť vyrovnanými v kríze a uchovať si duševný pokoj tvárou v tvár množstvu negatívnych impulzov a nervozity. Trpezlivosť nám poskytuje pružnosť, ktorú potrebujeme v každom veku, aby sme s jej pomocou mohli nájsť nové ciele, ktoré by stáli zato, keď iné príležitosti, o ktoré sme sa opierali, zlyhali. Trpezlivosť umožní zniesť stav pokorenia bez toho, žeby sme prepadli hnevu, alebo prekonať suchopárnosť bez toho, žeby sme upadli do stavu otupenosti, vyprahnutosti a apatie. Trpezlivosť teda nie je pasívna cnosť. Človek má sklon zaseknúť sa, znechutiť, vzdať sa, keď mu veci nevychádzajú podľa jeho plánov. Nato, aby sa tak nestalo, treba množstvo vnútornej sily na hľadanie riešenia. Súčasný svet stvárnený ‚hollywoodskou formačnou školou‘ odmieta trpezlivosť. Táto cnosť v živote ‚hrdinu‘ dneška nemá miesto, ba pokladá ju za výslovne smiešnu a bláznivú slabosť. Keď v hollywoodských filmoch pride do života človeka trápenie, buď hľadá lacný útek (obyčajne v spôsoboch, ktoré v ňom postupne vybudujú závislosť) alebo spácha samovraždu, alebo si zvolí eutanáziu, alebo, keď ide o trápenia vo vzťahoch, toho druhého sa radšej zbaví. Utrpenie tu nemá miesto.

Existujú formy utrpenia, ktoré sú nad našu únosnosť, preto je utrpenie azda najvýraznejšia vec, ktorej tvárou v tvár neobstojí ateizmus. Jednak nevidí jeho zmysel a jednak nepozná zdroje, odkiaľ by čerpal silu pri jeho nesení alebo svetlo pri hľadaní riešenia.

Jedným z najdojmovejších svedectiev, aké máme o nezlomnej moci ľudského ducha, je Jóbova trpezlivosť. Jób je obrazom moci, akú si vyžaduje trpezlivosť. Veď všetko stratil, rodinu, majetok, zdravie, a ešte aj jeho najbližší priatelia mu vyčítajú, že musí byť veľký hriešnik, keď ho Boh takto trestá. Jób si i tak zachoval vnútorný pokoj a dôveru v Boha. Nedať sa roztrieťiť z veľkého ľudského utrpenia a nezúfať si, keď utrpenie nepoľavuje, je znakom pozitívnej sily trpezlivosti.

Boethius (480 – 524), veľký rímsky učenec a konzul povedal: „Jedinou skutočnou radosťou je sebaovládanie a vyrovnanosť tvárou v tvár nepriazni.“ Povzbudzoval svojich žiakov, aby rozvíjali svoj charakter pomocou trpezlivosti na takú úroveň, aby ho nijaké skúšky ani utrpenia nemali šancu rozdrviť. M. Bubák píše aj o výhodách trpezlivosti. Jednou z prvých je, že trpezlivosť sa nevzdáva v rôznych skúškach a nečakaných situáciách bezmocnosti človeka. Ďalšou z vlastností trpezlivosti je, že človeku dodáva silu a jeho pozornosť upriamuje na správne hodnoty. Hovorí sa: Trpezlivosť sedí na skale odvahy, no svoj pohľad upiera na nebo.

(Dokon enie na s. 7)

*De smrti apoštolov dvoch
je nám slávnosť ou posvätnou;
slávime Petrov triumf, kríž
i Pavlov veniec ví azný.*

*Spojila mužov š achetných
krv, o pre vieru tiekla z nich,
ve k Bohu s vierou v Krista šli,
korunu slávy dosiahli.*

*Apoštol prvý Peter je,
milosť ou Pavol ožije:
Nádoba Kristom vybratá
má Petra v Bohu za brata.*

*Oslávil Boha Šimon tým,
že zrakom k nebu upretým
šiel za Kristom na kríž hne,
mysliac na jeho predpove .*

*A stal sa mestom ve ným Rím,
posvätným vrchom Kristovým,
základy pevne v krvi má,
na Božom slove spo íva.*

*Celý svet má sem putova
a Krista v Cirkvi poznáva :
mesto je hlavou národov,
u íte udstva má v om trón.*

*Prosíme teba, Ježišu,
pre obeť kniežat najvyššiu
pripoj aj nás k ich družine
vo ve nej rajskej ot ine. Amen.*

Hymnus na slávnosť
sv. apoštolov Petra a Pavla

SRDCE MILUJÚCE ČLOVEKA

Láskou k ľuďom horiace Ježišovo srdce, ktoré by som tá nikdy neurazil – toto je jedna z mnohých strelných modlitieb, ktoré po stáročia prednášali ctitelia Božského srdca, vyjadrujú tak vďačnosť za nekonečnú lásku, ktorú Ježiš preukazuje ľudstvu, a tak súčasne vyjadrovali vôľu mnohých ctiteľov, túžiacich prinášať Ježišovi zadostučinenie za mnohé hriechy, nepravosti, urážky... tak nejako začínal svoj príspevok: Úcta k Božskému Srdcu Ježišovmu v Sväté 24/2009 jeho autor -Iš-. Z článku sme vybrali:

Úctu Božskému Srdcu prejavovali veriaci už v prvých časoch kresťanstva, no ešte väčšmi sa rozšírila v stredoveku, a to vďaka pôsobeniu sv. Jána Eudesa (1601 – 1680), ale najmä vďaka zjaveniam, ktoré mala sv. Margita Mária Alacoque (1647 – 1690).

Do kláštora Navštívenia v Paray-le-Monial vstúpila táto francúzska rehoľná sestra v r. 1671 a žila tam až do smrti v r. 1690. Zomrela iba 43-ročná. Svoj rehoľný a mystický život prežívala jednoducho v tichosti kláštora. Za jej zdanlivou nenápadnosťou sa skrýval život jednej z najväčších svätíc XVII. storočia. Táto jednoduchá rehoľná sestra sa stala poslom Ježišovho Srdca. Svätorečil ju pápež Benedikt XV. dňa 1. mája 1920.

Štyri veľké zjavenia

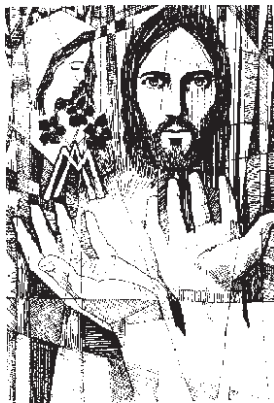
Už pred vstupom do kláštora bola Margita Mária Alacoque obdarená mystickými darmi, no veľké zjavenia začala mať v roku 1673. Okrem početných malých mystických zážitkov sú známe najmä tri. **Prvý veľký** mala 27. decembra roku 1673 na sviatok sv. Jána evanjelistu. Keď celá preniknutá Božou prítomnosťou kľačala sama v kaplnke, zjavil sa jej Pán Ježiš a povedal jej: *Moje Božské Srdce tak horí láskou k u-*om, *že už nemôže v sebe udržať horiace plamene lásky a žiada si, aby sa o najviac rozšírili. Využil som si a, aby si splnila túto veľkú úlohu.*

Druhé zjavenie sa uskutočnilo na začiatku roku 1674 pravdepodobne v piatok. Božské Srdce sa jej zjavilo na tróne s plameňov žiarivejšie ako slnko priehľadné ako krištál. Bolo ovinuté trňovou korunou symbolizujúcou rany spôsobené našimi hriechmi. Nad ním bol kríž.

V tom istom roku mala aj **treťie zjavenie**, a to v piatok počas októvych slávností Božieho tela. Margita videla Ježiša v jeho sláve s piatimi oslávenými ranami žiarivými väčšími ako slnko. Z tela, najmä z hrude mu vychádzali na všetky strany plamene, ktoré odhaľovali láskyplné a lásky hodné Srdce, skutočný zdroj týchto plameňov.

Pán Ježiš hovoril Margite o nevďačnosti a chlade ľudí, o ľahostajnosti k jeho úsiliu o dobro človeka a žiadal ju, aby tak často, ako len môže, pristupovala k svätému prijímaniu, najmä však každý prvý piatok v mesiaci, a aby pred prvým piatkom hodinu pred polnocou meditovala na pamiatku jeho agónie v noci pred jeho utrpením. Takto vznikli dve hlavné formy úcty Božského srdca, ktoré sa neskôr rozšírili v celej Cirkvi – sväté prijímanie na prvý piatok v mesiaci a tzv. Svätá hodina večer pred prvým piatkom mesiaca.

Štvrté, najväčšie zjavenie a rozhodujúce zjavenie sa uskutočnilo 16. júla 1675 počas októvych slávností Božieho tela. Pán Ježiš

vtedy Margite Márii Alacoque povedal, že je zranený neúctou veriacich a svätokrádežami bezbožných a dodal, že to, čo ho najviac zraňuje, je skutočnosť, že ho takto urážajú aj srdcia jemu zasvätené.

Pán žiadal omilostenú rehoľníčku, aby sa zasadila o to, aby sa v piatok po oktáve Božieho tela slávil sviatok zasvätený úcte jeho Srdca a sväté prijímanie aby veriaci obetovali na zmierenie za urážky, ktoré sa mu dostávajú. Želal si, aby jeho úctu širil jezuita Claude de la Colombiere (1641 – 1682), istý čas duchovný vodca Margity Márie Alacoque a superior jezuitov v Paray-le-Monial.

Margita Mária Alacoque sa tak stala apoštolkou a širiteľkou úcty k Ježišovmu Srdcu, prameňu všetkých milostí.

Šírenie úcty

Sviatok Najsvätejšieho Ježišovho Srdca sa začal sláviť vo Francúzsku pravdepodobne v roku 1685. Prvé pobožnosti sa konali za účasti mystičky a sestier Navštívenia Panny Márie v Paray-le-Monial 20. júna 1685. Od tých čias sa už úcta širila napriek všetkým prekážkam, ktoré sa proti tomuto kultu objavili predovšetkým v 18. storočí. Napríklad Jansenisti pokladali túto úctu k Ježišovmu Srdcu, skutočnému srdcu z mäsa a krvi, za modloslužbu a pripúšťali možnosť vzdávať úctu nie skutočnému, ale metaforickému srdcu.

V roku 1765 Posvätná kongregácia pre obrady potvrdila, že srdce je symbolom lásky a pápež Pius VI. v bule *Auktorem fidei* potvrdil vyjadrenie kongregácie a prehlásil, že **úcta sa vzdáva Srdcu neoddeliteľne spojenému s osobou Slova.**

Klement XIII. (1758 – 1769) povolil 6. februára 1765 sláviť sviatok Božského Srdca v Poľsku a v rímskom arcibiskupstve Božského Srdca. Podľa zámeru pápeža sa tento sviatok mal rozšíriť na celú Cirkev v duchu hlavných zásad posolstva Margity Márie Alacoque. Stalo sa tak, keď Pius IX. v r. 1856 rozšíril sviatok na celú Cirkev.

Takto sa táto svätica stala privilegovaným nástrojom šírenia úcty, ktorá v Cirkvi v rozličných formách vždy existovala, a ktorá takto dostala novú formu.

S takto chápanou úctou malo byť spojené nielen rozjímanie a adorácia, ale aj zadostučinenie za urážky a nevďačnosť veriacich, a to zdokonaľovaním vlastného života. Svätica hovorila, že Pán chce duše naučiť veľkodušnej láske, ktorá bude odpovedať na jeho lásku a vnútorne ich bude pripodobňovať k ich božskému vzoru.

Úcta k Ježišovmu Srdcu dosiahla vrchol v devätnástom storočí, kedy sa kláštor v Paray-le-Monial stal cieľom nepretržitých pútí. S vlnou tejto úcty sa vo všetkých končinách zeme stavali chrámy a kaplnky zasvätené Božskému Srdcu. Patrí medzi ne napríklad aj svätyňa na Montmartri v Paríži, ktorú stavali celých štyridsať rokov. Všade sa šíрили obrazy predstavujúce Ježiša so srdcom horiacim láskou na hrudi. Začala sa praktizovať pobožnosť Prvých piatkov v mesiaci a ti najhorlivejší nosili aj škapuliar s obrazom Srdca. V tom čase vznikli aj litánie k Božskému Srdcu a mesiac jún zasvätili jeho kultu.

Aby kult Najsvätejšieho Srdca prenikol hlbšie do ľudských duší aj do spoločenského života a do života národov, z podnetu Pia IX. sa začalo hnutie za zasvätenie rodín i národov Ježišovmu Srdcu.

Horlivosť za šírenie tejto úcty v devätnástom a na začiatku dvadsiateho storočia bola taká veľká, že vznikali početné mužské rády a mužské i ženské rehole.

Sviatok Božského srdca sa dodnes slávi v piatok v oktáve Božieho tela. Nasledujúca sobota je zasvätená Najsvätejšiemu Srdcu Panny Márie. Budeme teda oslavovať dve nerozlučne spojené srdcia – Ježišovo a Máriino. Srdce Syna a srdce Matky, navdovšetko milujúce svoje ľudské deti.

A naša úcta dnes?

Neznámy egyptský básnik napísal: *Hádám srdce, na ktorom by spočinula moja hlava a nenachádzam ho. Niet už nijakých priateľov.*

Možno sme šťastnejší, pretože máme také Srdce, takého Priateľa, že môžeme ako apoštol Ján položiť svoju hlavu na Ježišovu hrud'. K svojmu Priateľovi môžeme mať absolútnu dôveru. On žije v dokonalej dôvere s Otcom a môže nám zjaviť všetko, čo slúži na naše dobro. Toľko z citovaného článku. Ide len o to, aby naša úcta, opravdivá úcta k Ježišovmu Srdcu, prežila a aj v dvadsiatom prvom storočí sa prenášala z generácie na generáciu. Stane sa tak, ak naša úcta a láska k Ježišovi a vďačnosť za dary a milosti, ktoré dostávame aj prostredníctvom úcty k jeho Srdcu, bude úprimná, hlboká a nevypočítavá. Ježiš nás miluje rovnako, ako miloval ľudí od stvorenia, ako ich miloval v čase zjavení sv. Margite Márii Alacoque. Dnešný svet je však iný, prioritou mnohých sa stala kariéra, zháňanie sa za vecami tohto sveta a na duchovné veci ostáva akosi málo času.

Položme si teda na záver otázku: **Aká je**

moja úcta k Ježišovmu srdcu? Je len tradíciou, „moje prvé piatky“ sú len zvykom, akousi poistkou na dosiahnutie jeho prisľúbení, alebo sú prejavom opravdivej lásky

a úprimným úsilím zadostučiniť za všetky urážky, ktoré ako nezastaviteľná lavína šíria našim „moderným“ svetom tak, ako azda doteraz nikdy v histórii.

Láskou horiace Ježišovo srdce, kiež by som tá nikdy neurazil? Kiež by tá dnešný svet neurážal.

Prípravila X. Duchoňová

POVINNOSŤ ČI LÁSKA?

Položili ste si už niekedy otázku, prečo Boh miluje človeka? Ak sa vhlíbime do skutočnosti, že nás Boh miluje, môžeme sa nechať strhnúť alternatívou, či to všetko nie je len výmysel, veď predsa nie je možné, aby Boh takto do krajnosti miloval človeka, alebo ako píše svätý Ján, aby ho miloval až za hranicu života, za hranicu smrti. Je vôbec možné, aby Stvoriteľ takto miloval svoje dielo?

Je to veľká a nepochopiteľná pravda a jej dôkazom je dar Eucharistie - Oltárnej sviatosti. Keď túto pravdu prijmeme, prijmeme aj skutočnosť, čím pre nás je, alebo čím by mala byť Oltárna sviatosť.

Je úžasné, že Boh takto vychádza v ústrety človeku. On, Pán celého tvorstva sa dáva ľuďom, ktorí existujú len preto, že to Boh chce a nezastaví sa ani pred tým, že človeku - svojmu stvoreniu - dáva samého seba. Dáva mu pokrm, o ktorom hovorí, že tým pokrmom je on sám. Dáva človeku zrak, ktorým je schopný čítať a spoznávať ho, no aj znak chleba, v ktorom sa sám sprítomňuje, aby sa s človekom stretol. Pre veriaceho teda Eucharistia nemôže byť „čosi“, ale „ktośi“ ako absolútna láska. To, o čom človek snívá, čo hľadá, po čom túžia všetci po láske túžiaci ľudia, to Boh v plnosti uskutočňuje a prichádza, aby naplnil naše srdcia.

Ako často si my katolíci neuvedomujeme veľkosť tohto daru oproti našim odlúčeným bratom - protestantom. Oni majú slovo - Sväté písmo, my máme Sväté písmo, aj Eucharistiu. Otázka je, do akej miery máme tieto dary vo svojich srdciach.

Oni majú jedno a žijú z toho veľmi intenzívne, zvlášť sekty. My máme ten najväčší dar navyše a akosi ho nedoceňujeme. Veď v Eucharistii ide vždy o osobné stretnutie s Bohom, o odpoveď na výzvu jeho lásky.

Ak si to plne uvedomíme, musíme sa cítiť veľmi zle: Boh, ktorý nás má rád, čaká na nás v absolútnom ponúknutí svojho objatia, a my sa jeho objatia veľmi často zriekame. Ale Boh i za tú cenu, že vedel, ako sa človek bude správať, sa mu neustále dáva.

Ježiš hovorí: *Nik nepríde ku mne, ak ho nepritiahne sám Otec.* Azda každý veriaci sa už rozhodol a rozbehol po ceste Otcovho volania, ale naozaj prichádzame až k momentu osobného stretnutia s Ježišom v Eucharistii?

Ak dokážeme prijať, že Ježiš je Chlieb života, veľa sa zmení v našom živote. Ktośi to vyjadril slovami: „Oltárna sviatosť je ako okienko v tmavej miestnosti, cez ktoré vniká dnu prudké svetlo. Tam je tma, ale keď človek nájde okienko, ten malý otvor, vidí von. A práve cez okienko Oltárnej sviatosti prichádza k nám všetko z našej viery, lebo v nej je všetko skoncentrované.“ Teda ten, kto verí v Ježiša Krista v Eucharistii, verí v jeho narodenie, v jeho božstvo, v jeho učenie, v ten vzácny dar Poslednej večere a aj v obeť kríža. Verí v Ježišovo zmŕtvychvstanie a nanebovstúpenie, a tomu, kto mu uveril, sám Ježiš hovorí, že on je tým Chlebom života a že ho vzkriesi v posledný deň.

Ako ďaleko sme za týmto volaním Božej lásky? Smie pozvaní vyzrievať vo viere. Vzťah s Cirkvou udržujeme vtedy, ak sa raz do roka vyspovedáme a okolo Veľkej noci prijímanie Eucharistického Ježiša. To stačí, aby sme neroztrhli spoločenstvo Cirkvi ťažkým hriechom, ale o našej láske k Bohu to nesvedčí. A tým menej to svedčí o tom, že chápeme, aký veľký dar je Sviatosť oltárna - sviatosť lásky. **Marián Bér**

KLIMATICKÁ KRÍZA?

Dnes často hovoríme o klimatickej kríze, ktorej následkom sú, ako sa zdá, aj prejavy počasí, napríklad vysoké teploty, povodne a iné. No zdá sa, akoby ľudstvo aj v duchovnom živote zažívalo krízu, akoby zastalo vanutie Ducha Svätého. Koncom predchádzajúceho mesiaca sme slávili sviatok Zoslania Ducha Svätého a moja otázka stojí na tom, či sme len spomínali, alebo sme ho aj prežili?

Učíte je náročné byť čo len nastavený na vanutie Ducha a potom ho ešte aj prijať, nehovoriac už ani o odovzdaní svojho života do jeho rúk. Netvrdím, že je to jednoduché. Je to komplikované, ťažké, náročné. Aby sme našli odvahu i cestu, možno nám pomôže niekoľko návodov skúsenejších, ktoré som našiel na internete v jednom zamyslení kňaza Petra Šantavého, a tak sa s vami chcem o ne podeliť.

Na začiatok sú to tri prekážky na tejto našej ceste:

Hriech

Hriech je tým základným problémom, ktorý v nás ničí Boží život a pôsobenie milosti. V súčasnom období sme často svedkami duchovnej schizofrénie, ktorej súčasťou je na jednej strane mnohoraké prispôbovanie sa životu sveta (vzťahy, sexualita, kariéra, základné hodnotové postoje...)

a na strane druhej snaha angažovať sa v duchovnej oblasti, niekedy privedená až do extrému v autoritatívnej snahe byť obdarený rôznymi duchovnými darmi. Nie, takto to nefunguje. Čítajme Pavlove a Jánove listy a veľmi rýchlo nájdeme odpovede na naše nevyriešené otázky, prečo nie sme požehnaní, prečo nie sme šťastní, prečo náš život neprináša ovocie, aké by sme chceli, prečo sme ubití a frustrovaní, prečo... Lebo hriech! Takže prvým krokom k tomu, aby sme boli disponovaní na pôsobenie Ducha Svätého, je náš radikálny vnútorný postoj k hriechu a s tým súvisiaca odvaha s hriechom bojovať, zrieknuť sa ho a nehréšiť.

Rozlišovanie Božej vôle

Snaha nehréšiť a viesť život podľa Božích prikázaní nemusí automaticky znamenať, že sme plní ovocia, ktoré prináša pô-

sobenie Pánovho Ducha. Aby sme prinášali toto ovocie, je dôležité nielen to, aby sme dary Ducha Svätého obsiahli, ale aj aby sme ich používali podľa Božej vôle. Preto treba, aby náš vzťah k Ježišovi Kristovi bol založený na rozlišovaní a plnení Božej vôle. Je to vec pokory a lásky, hĺbky vzťahu a vnútornej slobody, v ktorej sa človek nebojí rozlišovať a prijať vôľu svojho Pána. Teda nielen základný rámec - *aby to nebol hriech*, ale pevné puto a vzťah, v ktorom *nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane*. Len takto môžeme autenticky užívať Božie dary i charizmy Ducha a naplno prežiť vo svojich životoch oživujúcu skúsenosť mocnej prítomnosti Pána a jeho pôsobenia v konkrétnych životných situáciách.

Odvaha skočiť

V živote mnohých kresťanov existuje hranica, ku ktorej sa síce svojim duchovným životom približujú, ale keď ju dosiahnu, ostávajú stáť na mieste. Tou hranicou je okraj duchovnej priepasti - miesto, z ktorého sa dá ísť ďalej len tak, že sko-

čím... skočím do radikalizmu evanjelia v konkrétnych situáciách svojho života a naplno sa nechávam viesť i niešť Pánom. Nie je ľahké túto hranicu prekročiť, mnohokrát nie je ľahké sa k tejto hranici čo i len dostať, resp. si ju uvedomiť. Ale ak sme sa dostali až k nej a dokážeme skočiť, otvára sa nám úplne nový horizont Božích vecí – a to v reálnom živote (našom živote), o ktorom sme si mysleli, že v jeho stereotype, nás už nič nemôže prekvapiť.

Myslím si, že definovanie problémov na osobnú zmenu nestačí. Nemôžeme stáť na tom, čo nerobíť. Uvedené problémy sú provokáciou niečo s ich dôsledkami urobiť. A preto:

• **Nebojme sa viac spoznávať.** Pod mnohé z našich hriechov a neplnenie Božej vôle sa často podpisuje nedostatočné poznanie, ktoré sprevádza našu vieru. Nie, viera nie je intelektuálne poznanie, je to skôr na-

še áno, ktorým odpovedáme na **Božie áno**, ktoré nám Ježiš v Duchu Svätom ponúka. Je to vzťah medzi Bohom a človekom. Je to však vzťah inteligentných bytostí – Boha a človeka, a ako taký má svoj obsah, ktorý treba poznávať. Poznanie sa tak stáva pevnou pôdou pod nohami, skalou, na ktorej môžeme postaviť hlbokú a živú vieru, chápať a vedieť pomenovať naše hriechy, vnímať a rozlišovať Božiu vôľu a vidieť cestu, ktorou nás Pán vedie;

• **Nebojme sa viac milovať.** Aby sme poznanie pretavili do konkrétnych rozhodnutí a skutkov, treba, aby sme chceli. Pavol krásne definuje dôvod svojho chcenia: *Caritas Christi urget nos* (Kristova láska nás pohýna). Preto vzťah, preto láska, preto osobné puto a intimita srdca i duše s našim Pánom, aby sme na základe lásky dosiahli to, čo spoznáваме, vnútorne prijať a podľa toho aj kráčať;

• **Nebojme sa Ježišovi predkladať svoje zranenia.** Pána veľmi často prosíme o nejaké dobro; veľmi často prosíme o odpustenie. Ale rovnako často prosíme aj o vnútorné uzdravenie?! Veru, mnohokrát zabúdame, že Ježiš je svojou milosťou schopný uzdravovať naše vnútorné zranenia, odstrániť naše strachy, bloky, rozviazať púta... všetko veci, ktoré sa imanentným spôsobom tiež podpisujú pod našu neschopnosť prekročiť svoje hriechy a slabosti, v pravde stáť pred Pánom a mať odvahu skočiť.

Takže tak...

Asi už stačí len bodka, no pred nou iba na povzbudenie ešte jedna moja malá rada. Nikdy nezabudnime na slová Svätého Otca Jána Pavla II.: „Nebojte sa!“ Nebojte sa bojovať s hriechom, nebojte sa milovať, nebojte sa skočiť.

Andrej Kalamen

PETER, MILUJEŠ MA?

Takáto otázka z úst zmŕtvychvstalého Krista odznela na brehu Genezaretského jazera, keď chcel Ježiš apoštola Petra poveriť dôležitou úlohou, akú mu naznačil už v čase, keď mu povedal: *Neboj sa, odteraz už budeš loviť ľudí.* Peter sa mal stať *rybárom ľudí a skalou.* Predtým však musel „zložiť skúšku dospelosti“ z lásky k svojmu Učiteľovi, lebo najdôležitejšou kvalifikáciou na zastávanie pastierskeho úradu v Cirkvi je skutočná láska k Ježišovi.

Peter, miluješ ma? Túto otázku položil Ježiš Petrovi po zázračnom rybolove na brehu Genezaretského jazera po svojom zmŕtvychvstání. Po všetkom, čo apoštoli prežili, po dňoch sklamaní a možno i zúfalstva z toho, čo sa okolo Ježiša udialo, no i po dňoch znovuzrodenej viery v Ježišovo víťazstvo, Pán žiada Petra, aby verejne vyznal svoj vzťah k nemu. Čo sa asi dialo v Petrovom vnútri? Bol Peter po svojom zlyhaní – po trojnásobnom zapretí svojho Učiteľa naplnený skutočnou zrelou láskou muža k svojmu Majstrovi? Bol schopný milovať ho bezvýhradne s rizikom za neho trpieť a možno aj život položiť? Veď len krátko predtým, ako bol Ježiš vydaný do rúk nepriateľov Peter, hrdo vyhlasoval: *Pane, hotový som s tebou ís do väzenia aj na smrť* (Lk 22, 34). A stačilo tak málo, otázka akejsi slúžky, aby ho zaprel.

Áno, Peter bol takej lásky schopný, no až po svojej trpkjej skúsenosti, ktorá ho naučila pokore. Nemal však odvahy naplno vyznať lásku a oddanosť k Učiteľovi a na otázku: *Miluješ ma?* odpovedal s pokorou: *Mám a rád.* Nedávno sa kňaz v kázni dotkol tejto Petrovej dvojnásobnej odpovede – *Mám a rád.* „Potom Ježiš, akoby spustil zo svojich nárokov na Petrovu lásku – a tretíkrát sa spýtal: *Peter, máš ma rád?* Milovať, aspoň sa tak zdá, je vyšší stupeň lásky – povedal kazateľ a pokračoval: Peter sa vo svojom zlyhaní naučil pokore, preto jeho vyznanie: *Áno, Pane, ty vieš všetko, ty vieš, že a mám rád.* Jeho pokora teraz už pramení z bezvýhradnej dôvery a odovzdanosti dieťaťa, ktorej sa naučil“.

„Peter po svojej skúsenosti zlyhaní Ježiša miluje naozaj zrelou láskou muža, odhodlaného ísť za Kristom. Bol to aj dôsledok skutočnosti, že mu Pán odpustil. Osvoj si toto Petrovo správanie, ktoré sa

zrodilo z jeho zlyhaní. Rozpráva sa s Pánom vždy jednoducho a v dôvere, veď on veľmi dobre pozná tvoju dobrú vôľu, no aj tvoje slabosti a nestálosť. Rozpráva sa s Pánom s pokorným vedomím, že čokoľvek je v tebe naozaj dobré, vždy je to dar milosti, bez ktorej nie si schopný s jeho darmi spolupracovať. To už sú slová brata Amadeusa z príspevku *Sila lásky*“ (Svätoľč. 26/2008).

Najdôležitejší dôvod, prečo Ježiš očakával od Petra väčšiu oddanosť a lásku ako od ostatných apoštolov, bola skutočnosť, že mu chcel zveriť úrad najvyššieho pastiera. A Peter neskôr, ako hlava Cirkvi sa osvedčil ako skutočná „Skala“, ako ten, čo prešiel vnútornou premenou. Pred ňou sa neodvážil ani priznať k svojmu Učiteľovi, no po nej sa nezľakol ani samého veľkňaza a odchádzal od neho *s radosťou, že mohol trpieť pre Pánovo meno.* A ten, ktorý trikrát zaprel, neskôr plnil svoju úlohu: Upevňoval bratov vo viere a nasledoval Pána až do krajnosti.

Aj my, každý z nás, kňaz, zasvätená osoba či laik, sme konfrontovaní s Ježišovou otázkou: *Miluješ ma?* Všetci sme krstom prijali úlohu, ktorou nás Ježiš poveril tým, že nás povolal. Je jedno, kde sme a kto sme, aké je naše postavenie. Boh nás poveril úlohou svojím životom ohlasovať, že on je Pán.

Úloha Petra nebola ľahká, putovanie po svete, hlásanie evanjelia, vydávanie svedectva až po smrť podobnú Učiteľovej. Boli to časy, keď sa za vieru v Krista platilo životom. Mnohí z nás, hoci v oveľa menšej miere pred niekoľkými rokmi zakúsili, čo znamená vydávať svedectvo a okúsili, čo znamená byť Ježišovým učeníkom, no nie je málo ani tých, čo vo svete aj dnes sved-

čia a zomierajú za vernosť Kristovi a jeho Cirkvi.

Treba povedať, že u nás sa mnohí v rokoch akejsi eufórie zo slobody hlásili k Ježišovi. Dnes sme svedkami opačného trendu. Médiá a v nich mnohí jednotlivci akoby sa predhánali, kto udrie mocnejšie. Prekáža im pevný a zásadný postoj Cirkvi v otázkach morálky a etiky – „moderný svet“ sa domáha povolenia homosexuálnych zväzkov, voľnejšieho postoja k interupciám, k eutanázii, k voľným vzťahom medzi mužom a ženou bez uzatvárania manželstiev, niektorí dokonca legalizovania drog, zmeny postoja ku genetickým manipuláciám s ľudskými bunkami, sú takí, čo neváhajú podporiť hazard za údajný ekonomický prínos bez ohľadu na to, koľko rodín, koľko jednotlivcov sa dostane do duchovnej ale aj ekonomickej biedy...

Na ktorú stranu sa postavíme my, veriaci v Krista? Ako odpovieme Ježišovi na otázku *Miluješ ma?* Lebo on aj nám kladie takúto otázku. Je jedno, či sa nás to pýta niekde na verejnom fóre, či v tichu chrámu, doma pri modlitbe či pri vydávaní svedectva slovom alebo životom. Dôležité je, že sa nás pýta: *Miluješ ma?* Našou odpoveďou je náš život.

Na Slovensku Slávnosť svätých apoštolov Petra a Pavla akosi samozrejme spája s osobou a vyjadrením úcty a vernosti tomu, koho si Pán v súčasnosti vyvolil za najvyššieho Pastiera, ako Petroho nástupcu. Svojím životom a svojimi postojmi vyslovíme aj vernosť Svätému Otcovi Benediktovi XVI., ktorý svoju lásku a vernosť Ježišovi dokazuje denne.

Živ, Bože, Otca Svätého, daj mu ve a sil a zdravia a zachovaj nám ho na Petrovom stolci ešte ve a rokov.

Príprava X. D.

ROZHOVOR PO ROKOCH

Prešlo už takmer šesť rokov, čo sme sa s Vami, dôstojný pán, rozlúčili aj na stránkach nášho Blumentálu. Sme radi, že Vás môžeme privítať nielen v našom chráme, ale aj na stránkach časopisu.

• Do Blumentálu ste prišli z Levíc, iba rok po svojej kňazskej vysviacke. V rozhovore po Vašom príchode ma prekvapila Vaša odpoveď na otázku: Ako ste prijali správu, že odchádzate zo svojej prvej „kaplácky“? Povedali ste: „Nie to je podstatné, podstatné je, aby som posväcoval ľudí tejto farnosti.“ Takú odpoveď by som bola čakala skôr od staršieho, skúseného kňaza. Ozaj to bolo pre Vás najdôležitejšie?

- Áno, keď žijem svoje povolanie, keď nasledujem Pána Ježiša a sám sa posväcujem, vtedy posväcujem ľudí okolo seba vo farnosti. A vôbec každého, s kým sa stretnem. Mój príklad môže povzbudiť ľudí okolo mňa. Musím pracovať na sebe, aby som bol svetlom pre iných. Tak ako rodičia sú vzorom pre svoje deti a vedú ich svojim príkladom.

• Darilo sa Vám to? Tých príležitostí posväcovať bolo veľa - v spovednici, v škole, v nemocnici pri návšteve chorých, v príprave na prijatie sviatostí... Ako si spomínate na tie skoro dva roky medzi nami Blumentálcami?

- Príležitostí bolo naozaj veľa. Či sa mi to darilo, vie posúdiť Boh a ľudia vo farnosti. Farnosť Bratislava-Blumentál je veľká farnosť, s veľkým počtom veriacich. Rád spomínam na dva roky, ktoré som prežil v Blumentáli. Boli sme dobrá zostava kňazov na fare. Boli to dva roky, počas ktorých som nabral veľa skúseností. Stretol som veľa ľudí, ktorí ma duchovne obohatili.

• V spomínanom rozhovore ste povedali, že ako malý chlapec ste mali túžbu byť „objaviteľom“ niečoho nového, veľkého... Boli to Vaše chlapčenské sny. Splnilo sa Vám toto želanie - iste v inej forme - v povolani kňaza? Ako kňaz máte totiž veľkú príleži-

tosť objavovať vždy niečo nové: ľudské duše, ich potreby, ich hĺbku...

- Kňaz sa stretáva s mnohými ľuďmi, spoznáva ich duše a vnútro človeka. Nie zo zvedavosti, ale aby poradil, pomohol a viedol ho po správnej duchovnej ceste. Keď sa kňaz obetuje pre veriacich, vždy obohätí aj seba. A to je „objavenie niečoho nového a veľkého.“

• Za tie roky sa veľa zmenilo v bežnom, no aj v duchovnom živote ľudí. Sústavné tlaky zvonka na Cirkev, stále sa uvoľňujúca morálka v širšom i užšom zmysle... Odráža sa táto skutočnosť na vzťahu k Cirkvi a k náboženstvu aj na vidieku?

- Svet sa za pomoci moderných komunikačných prostriedkov stal akoby „jednou dedinou.“ Správanie ľudí v meste a na vidieku je takmer rovnaké. Mnohí z mesta sa sťahujú na perifériu a do okolitých obcí. Je to prípad aj Lehoty, kde pôsobím. A preto negatívne trendy sú tu také isté ako v meste.

• Veľa sa dnes hovorí aj o kríze rodiny, manželstva. Je táto skutočnosť rovnako aktuálna aj v prostredí v ktorom pôsobíte?

- Myslím si, že je aktuálna na celom Slovensku. Ak sa v rodine žije viera, dobrý základ dostávajú aj deti a mládež z príkladu rodičov.

• Je pastorácia na vidieku iná ako v meste? - Pastorácia na vidieku je v podstate rovnaká ako v meste. Má niektoré odlišnosti, lebo každá dedina má svoj špecifický život.

• Ak áno, v čom?

- Kňaz na vidieku viac prežíva spoločenské udalosti, ktoré sa odohrávajú v obci. Je v užšom kontakte s veriacimi. Povedal by som, že farská rodina je menšia, preto sme si bližší. Prežívam s ľuďmi ich radosti aj ich starosti.

• Čím môže dnes kňaz najviac oslovíť veriacich, predovšetkým mladých?

- Citujem modlitbu k roku kňazov. *Pane Ježišu, daj, aby láska našich pastierov živila a zapala ovalu lásku všetkých veriacich, aby boli prijaté a uskutočnené všetky povolania a charizmy darované tvojím Svätým Duchom.* Toto osloví veriacich: aby kňazi v nich zapalovali lásku k Bohu a k blížnemu. Mládež túži po Bohu, ale ťažšie premieťa vieru v Boha do každodenného života. A možno s tým súvisí aj skutočnosť, že mladí akoby sa báli zodpovednosti urobiť životné rozhodnutie. Odkladajú uzatvorenie manželstva a založenie rodiny.

• Dajte na záver niekoľko dobrých rád tým, medzi ktorými ste pôsobili, no aj tým, ktorí sa medzi tými stali Blumentálcami.

- Veriaci vo farnosti Blumentál žijú obklopení mnohými ľuďmi. Je to veľká výzva, žiť svoju kresťanskú vieru a svedčiť pred okolitým svetom. V prostredí mesta určite náročná, ale potrebná. Dakujem všetkým veriacim farnosti Blumentál za modlitby. Na záver vyslovujem želanie pre Blumentál z modlitby k roku kňazov: *Pane Ježišu, daj, aby sa v našich spoločnostiach, podobne ako kedysi v Arse, diali zázraky milosti, ktoré konáš, keď dokáže priniesť lásku do svojej farnosti.*

Dakujem Vám, dôstojný pán, za rozhovor i za krásne želanie a povzbudenie pre čitateľov nášho farského časopisu. Tešíme sa na ďalšie slová povzbudenia, ktoré isto zaznejú vo vašej homílii. Môžem Vás uistiť, že mnohí Blumentálci sa modlia za svojich kňazov - za súčasných, ale aj za tých, ktorí v našej farnosti pôsobili. Sme radi, že prídete medzi nás. X. Duchoňová

NAŠA FARSKÁ UNIVERZITA - BUDHIZMUS

Prednávkou som dostal otázku, či budhizmus je alebo nie je náboženstvo? Zamyslel som sa a odpovedal som: Je to filozofia. Nie je to však také celkom jednoduché. V nasledujúcich mesiacoch sa budeme trochu venovať aj tomuto náboženstvu - filozofii, lebo je to niečo, čo v našich krajinách nebolo rozšírené, no dnes vzhľadom na veľkú migráciu obyvateľstva sa budhizmus udomácňuje aj u nás a je veľa mladých, ktorí v ňom vidia svoju šancu.

Príčiny sú rôzne. Túžba po novotách, strata ideálov, a nebojím sa povedať aj kresťanských, nielen pod vplyvom života, ale predovšetkým pod vplyvom mediálnej antikampane proti Cirkvi. Niekedy je to aj vyjadrenie vzdoru voči staršej generácii...

Podľa definície uvedenej v knihe *Viera a vyznanie* (Vydavateľstvo Slovat 2006, s. 188) budhizmus je „izmus“ pomenovaný podľa Budhu. Budha nie je meno, ale titul, ktorý znamená „ten, ktorý bol prebudený.“

Budhizmus (etymologicky správnejšie, ale nespisovne *budhizmus*) je nábožensko-filozofický systém, ktorého základ vytvoril Budha Šakjámuni. Je to jedno z najrozšírenejších svetových náboženstiev. Vyznáva ho tristo až päťsto miliónov ľudí najmä v Číne, Bhutáne, Japonsku, Kambodži, Laose, Mongolsku, Mjanmarsku, v Sri Lanke, Južnej Kórei, Thajsku, Tibete a Vietname.

V náboženstvách sa väčšinou zdôrazňuje význam zakladateľa náboženstva, no

budhisti uprednostňujú a zdôrazňujú predovšetkým to, čo učil. Vyznávači budhizmu sú presvedčení, že treba začať najprv s učením. To, čo hovoria, vedie ľudí k tomu, aby pochopili, aké veci naozaj sú, a tým aj k radikálnemu prehodnoteniu svojho života. Budha sa jednoducho prebudil do tejto pravdy a učil ju. Na základe tohto môžeme hovoriť skôr o filozofii ako o náboženstve.

Podľa tradície zakladateľom budhizmu bol syn bohatého kniežata z rodu Šakjou, Syddhártha Gautama. Žil v rokoch 563 až 483 pred Kristom.

Budha sa narodil v kráľovskej rodine. Od detstva ho obklopovalo bohatstvo, krása a dostalo sa mu to najlepšie vzdelanie.

Gautama sa narodil v malom meste na úpätí Himaláji, na území dnešného Nepálu. Je známe, že jeho otec sa usiloval uchrániť ho pred životnými útrapami. Texty ho popisujú ako vysokého, silného a modroookého muža. Vychovávali a vzdelávali ho ako princa v prepychu v nádherých palácoch. Neskôr sa oženil s princeznou, ktorá mu porodila syna. To všetko za bránami, ktoré ho oddeľovali od sveta reality, chudoby, utrpenia a smrti.

No Gautamova prirodzená zvedavosť ne nechala na seba dlho čakať, raz sa mu napriek otcovej nevôli, predsa len podarilo z paláca ujsť. Za bránami sa stretol so starcom a tak prvýkrát so starobou, prvýkrát videl chorého človeka, ale aj telo, ktoré niesli na pohrebnú hranicu. Zrejme to musel byť doslova šok pre človeka, ktorý nepoznal bolesť, chudobu, strach zo smrti ani z utrpenia. Potom stretol túlavého nábožného žobráka, no ten na Gautamove prekvapenie žiaril radosťou a spokojnosťou. Vtedy si uvedomil, že nič nie je trvalé a opustil palác, aby meditoval v horách a lesoch Severnej Indie. Po dlhom hľadaní trvalých hodnôt rozpoznal v hlbokej meditácii prirodzenosť mysle a dosiahol osvietenie.

Jeho životné osudy sú nám známe len z budhistických posvätných kníh napisa-

ných v starobylom jazyku *páli* asi štyristo rokov po Gautamovej smrti. Dovtedy boli tradované ústne, pretože „dôležitejšie boli jeho slová ako životné osudy“. Tak až do druhého storočia nášho letopočtu neexistoval jeho podrobný životopis. Toto stretnutie so žobrákom je jedna z najdôležitejších Gautamových skúseností, lebo práve táto skúsenosť ho pohla k novým úvahám o živote. Je zrejmé, že musel prežívať veľkú vnútornú rozorvanosť, pretože ako človek bez poznania utrpenia a bolesti sa v priebehu niekoľkých hodín stretal s úplne inou realitou. Aj jeho hodnotový rebríček sa zrejme otriasol v základoch, inak by sa predsa mohol pokojne vrátiť a zavrieť pred všetkým palácové dvere. No nestalo sa tak, Gautama opustil svoju rodinu a rozhodol sa pre asketický život. Inými slovami opustil jeden extrém – prepych, aby spoznal druhý – askézu. Šesť rokov sa so svojimi piatimi spoločníkmi bezúspešne usiloval pochopiť zmysel ľudského utrpenia a oslobodiť sa od neho. Napokon opustil svojich spoločníkov, aby v samote pod stromom *Bo* pri rieke Gája dosiahol svoje osvietenie. Tam podľa jeho učenia spoznal, že základom ľudského nešťastia je utrpenie, a že jeho príčinou je túžba; že túžbu možno ovládnuť, ak sa človek rozhodne pre Strednú ces-

tu medzi dvoma extrémami – medzi zmyselnosťou a odriekaním.

Gautamova **Stredná cesta sa javí ako náboženstvo, ktoré kladie dôraz predovšetkým na vlastné úsilie človeka a neupína sa k bohom.** Základný popis tejto cesty ju uvádza ako trojdielnu. Jej tri časti – mravnosť, meditácia a múdrosť – treba v živote uplatňovať súčasne.

Na základe stručne povedaného, čistý budhizmus sa niekedy pokladá za formu džánajogy (je to joga prostredníctvom vyššieho intelektu, nadradeného rozumu; joga poznania, joga intelektuálneho hľadania dovedeného až za hranice bežného rozumu. Džánajoga je joga racionalistická a filozofická v zmysle individuálneho postupu a individuálnej skúsenosti). **Budhizmus je náboženstvo bez Boha či bohov, významne odlišených od ľudstva, podľa niektorých názorov teda ani nejde o náboženstvo, ale o filozofiu.** Budhizmus sa v istých ohľadoch vyvinul ako reakcia na niektoré aspekty hinduizmu. **Z tradície preberá vieru v odmenu za dobré a zlé skutky (karma) a učenie o kolobehu životov.** Učenie budhizmu je založené na odmietaní strastiplného bytia a na hľadaní cesty, ktorá vedie k oslobodeniu z kolobehu života, ktorého podstatu tvorí utrpenie. Pripravil Daniel Dian

MUSÍŠ SA ZNOVU NARODIŤ!

V ďalšej časti *Lectio divina* otec arcibiskup Stanislav Zvolenský pred nami rozvinul myšlienku nového života, znovuzrodenia, vychádzajúc pritom z rozhovoru Ježiša s Nikodémom podľa Evanjelia sv. Jána 3, 1 – 21.

Jedným zo znakov nového života, ktorý sme dostali pri krste a ktorý v nás Boh obnovuje a posil'uje najmä prijímaním sviatosti zmierenia a Eucharistie, je radosť. Nie hlu ná, afektovaná, ale zato neutichajúca, ktorá neprestáva z loveka vyžarovať ani vtedy, keď nesie svoj každodenný kríž. Túto skúsenosť si dokážu najviac uvedomiť ľudia, ktorí dostali milosť živej viery a takejto radosť v jednom okamihu. V októbri t. r. má byť vydaná kniha *Vittoria Messoriho: Pre o verím*, v ktorej autor opisuje práve takéto okamihy náhleho „prebudenia“, ktoré priravnáva k zmŕtvychvstaniu. Áno, až takéto môže byť život človeka bez schopnosti uvedomiť si Božiu lásku – plný strachu, stresu, pocitu zbytočnosti, osamelosti, beznádejného a stiesneného – ako hrob. Aj takéto život môže byť z času na čas popretkávaný umelo naprogramovanou zábavou, ktorá prináša krátkodobú radosť a veselosť, po ktorej však človek upadá do ešte väčšieho smútku a osamelosti. To nie je trvalý pokoj v srdci a tichá radosť, ale vybičovanie zmyslov pre vonkajší efekt. Lenže vonkajšie efekty, ak nepočítame s chorobami a bolesťami, majú krátkodobé trvanie maximálne do smrti. A čo potom? Obrátenie sa k Bohu mnohých ateistov a agnostikov v posledných chvíľach života dosvedčuje, že toto „potom“ je veľmi reálne.

Najzákladnejšou skutočnosťou ľudského srdca je túžba po Bohu, aj keď to človek týmito slovami nedokáže vysloviť. Prejavuje sa rôzne. Keď cítiš túžbu urobiť niečo príjemné pre niekoho, koho máš rád, to sa ti prihovára Boh. Keď myslíš na niekoho,

kto ti je drahý a koho si nevidel dlhý čas a zrazu sa pred tebou objaví alebo ti zatelefonuje, je to pôsobenie Boha, pretože náhoda neexistuje. Keď dostaneš niečo úžasné, o čom si len sníval, je to Boh, ktorý pozná tajomstvá tvojho srdca. Keď si v ťažkej situácii bez toho, aby si vedel, ako ju riešiť a zrazu sa riešenie nájde, to je Boh, ktorý neprestajne berie tvoje problémy do svojich rúk a pomáha ti ich riešiť. Keď niekedy cítiš ohromnú túžbu a smútok vo svojej duši a odrazu ako hrejivý balzam pocítiš nevysvetliteľný pokoj, ktorý zaplaví tvoje bytie, je to Boh, ktorý ťa utešuje vo svojom náručí a dodáva ti nádej. Keď potrebuješ slovo útechy a nájdeš ho v knihe, ktorú náhodne otvoríš, to je Boh, ktorý ťa chce potešiť. Keď počuješ kázeň, pri ktorej máš pocit, že bola určená práve tebe, je to Boh, ktorý sa ti cez kňaza prihovára. Keď sa cítiš už taký navený životom, že sa ti chce zomrieť a odrazu máš dosť sily, aby si pokračoval na svojej ceste s novou energiou, aj to je Boh, je stále po tvojom boku a sprevažda ťa svojou láskou po ceste tvojho života.

Aby nám bol Boh blízky, aby jeho láska mala v nás životodarné účinky, potrebujeme ho hľadať a nachádzať v každodenných skúsenostiach. Boh sa neustále stará o naše šťastie, len my sa pred ním uzatvárame. Neuvedomujeme si, že pôsobí v našich citoch, túžbe, láske, dôvere, nádeji, viere a vďačnosti. Nevieme ho prijať, necítíme sa to hodni, alebo sa bojíme, že za to bude niečo od nás vyžadovať. Máme pocit, že môžeme mať len to, čo si zaslúžime. Boh

však nie je obchodník. Zabúdame na Božie milosrdenstvo, alebo mu nedokážme veriť. Boh od nás neočakáva, že budeme hneď dokonalí. Ani svoju lásku nepodmieňuje našou dokonalosťou. Prijíma nás takých, akí sme a pokojne dokáže pôsobiť v prítomnosti dobra i zla, ktoré je v každom človeku. *Boh nenávidí hriech, ale miluje hriešnikov.*

Stojíš pred bránou tvojho srdca a klope. Neustále ti posiela svoje vizitky vo forme krás tohto sveta, neustáleho vzniku nového života, slnečného tepla, nekonečnej oblohy žiariacej miliónmi hviezd, citov lásky, slov Svätého písma. Ničoho z tohto sa nemôžeme dotknúť ani to vlastniť, a predsa o tom nepochybujeme. Tak prečo by sme nemali byť schopní tak isto vnímať Božiu lásku a ponoriť sa do nej? Prečo o nej stále pochybujeme? Boh je všade okolo nás, stačí ho osloviť a otvoríť mu svoje srdce. Modlitbou. Príď, Pane Ježišu, pošli svojho Ducha, aby som sa mohol znovu narodiť a stať sa novým človekom.

Táňa Hrašková

Zamilovať si svätú omšu

Týmito slovami začínal pán farár Andrej Fordinál prednášku o symboloch svätej omše pre spoločenstvo slobodných ľudí v Bratislave.

„Svätá omša hovorí od začiatku po koniec. Je o mne, o mojom živote...“ dodáva pán farár. Dôležitá však je príprava na svätú omšu. Má byť dvojaká:

Vzdialená – sebazaprenia ako dar na obetovanie.

Bezprostredná – cestou do kostola, tesne

pred začiatkom svätej omše, vzbudenie si úmyslu a pod.

Už **vstup do kostola a úvod** má význam pre prežívanie celej svätej omše, ktorá má byť vrcholom dňa, resp. týždňa, ak sa jej zúčastňujem iba v nedeľu. Gesto prežehnaní sa kvapkou svätej vody, dôstojná poklona pred svätostánkom, zaujatie vhodného miesta (čo najbližšie k oltáru), otvorenie svätej omše úvodným zvoncom – tieto úkony by mali nasledovať v pokoji s primeraným časovým predstihom a príchodom na svätú omšu.

Tieto aj všetky ostatné symboly svätej omše majú hlboký význam.

V **úkone kajcnosti** nás liturgia vedie k sebareflexii, úprimnosti a pokore.

Ďalšiu časť slávenia svätej omše tvorí **Bohoslužba slova**. Aj v tejto nám pán farár priblížil jej význam. Najviac podnetov na diskusiu vyvolala tretia časť svätej omše – **Bohoslužba obety**. V mnohých účastníkoch tejto prednášky sa ako film premietla ich vlastná skúsenosť – zážitok na svätej omši.

Viacnázorovú debatu vyvolal príspevok, resp. **otázka účasti malých detí** (do 7 rokov) na svätej omši (nie na omši s účasťou detí).

Určite prínosom bolo aj **vysvetlenie, prečo sa u nás nepodáva pri prijímaní Eucharistia na ruku prijímajúcich, ale do úst**. Premená Hostia sa nedáva na ruku aj z úcty a opatrnosti, aby nedošlo k jej zneucteniu (mohla by napr. prijímajúcemu vypadnúť, nemusel by ju prijať a pod.). Aj mnohé ďalšie odpovede na otázky boli prínosom pre všetkých zúčastnených. Prednáška vniesla svetlo najmä do niektorých gest – držania tela počas slávenia svätej omše, ktoré boli iné pred Druhým vatikánskym koncilom.

O nás

Spoločenstvo, na stretnutí ktorého sa pán farár Fordinál zúčastnil, je spoločenstvo slobodných ľudí, ktoré nesie názov *Slobodní 25 – 107*.

Vzniklo pred viac ako dvoma rokmi s cieľom spájať ľudí, ktorí už vyšli zo škôl, opustili svoje školské alebo univerzitné „stretká“ a prešli do pracovného procesu, no zatiaľ si nezaložili rodinu, resp. nikde sa nezačlenili. Život sa im odvíja v slobodnom stave a nechcú ho premárniť. Pretože aj slobodný stav je darom, je formou povolania.

Zámerom spoločenstva je ponúknuť slobodným ľuďom alternatívu k samote, opustenosti, depresiám, nekončiacim sa otázkam, prečo som sama, sám. Ponúkame priestor pre spoločné trávenie voľného času rozhovorom o stavovských problémoch, návštevy kultúrnych, spoločenských, športových podujatí...

Pravidelne organizujeme

- Stretnutia na svätej omši a na následnej prednáške o 19,00 h spojenej s agapé vždy v tretiu stredu v mesiaci (tentokrát bol naším hosťom a prednášajúcim pán farár Andrej Fordinál).

- Výlet do okolia Bratislavy či susediacich regiónov vždy v poslednú nedeľu v mesiaci (doteraz sme spoločne navštívili: Trenčín a jeho pamiatky, múzeum,

Košariská, Stupavu, blízku zrúcaninu hradu Pajštún, Marianku, Záhorskú Bystriču, Devín, Devínsku Kobylu, Raču, Pezinok, Modru a iné).

- **Biblické stretnutia** vždy raz v mesiaci, kde čítame a rozoberáme vybranú časť Svätého písma. Zakladateľka spoločenstva Anka vyjadrila cieľ takéhoto stretávania sa takto: „Cieľom spoločenstva a stretnutí bude spoločne hľadať možnosti, spôsob a silu, ako svedčiť o Ježišovi v každodennom živote s využitím zvláštneho a niekedy nepochopiteľného Božieho daru, života slobodných ľudí bez manželstva. Dostali sme tento dar, zatiaľ nevieme na aký dlhý čas – ale škoda by bolo každej minúty...“.

Ďalšie viac-menej pravidelné aktivity, ktoré ponúkame sú:

- Katarínske alebo Petro-pavlovské tancovačky (tentokrát pozývame na 19. 6. 2010).

- Účasť na kultúrnych podujatiach (návštevy divadiel, múzeí a pod.).

- Ostatné nápady od priaznivcov projektu, ktorí sa rozhodnú zorganizovať výlet či stretnutie.

Všetky tieto aktivity majú prispieť k tomu, aby sme náš životný stav brali vyrovnané a naplno ho prežívali. Aby sme netrpeli sebaľútosťou, ale objavovali, využívali a rozvíjali v sebe dary, ktoré nám Boh ponúkol.

Aj prednáška pána farára Andreja Fordinála nám pripomenula, že: ...najkrajšie „rande“ je predsa s Kristom počas svätej omše...“. Ďakujeme za tieto slová!

Za projekt Slobodní 25-107

Monika Grambličková

Blížšie informácie k projektu sa môžeš dozvedieť z web stránky www.slobodni25-107.sk, prípadne nás osobne navštívte na ktoromkoľvek podujatí. Kontaktné emailové adresy sú uvedené na webovej stránke projektu.

Som tvoje márnratné dieťa

Ako márnratné die a, nev a ný syn, zrušil som svoj vz ah k tebe, Ot e.

Chcel som si svoj vz ah utvára sám!

H ada svoje š astie aleko od teba!

Nepochopil som nezištnos tvojej lásky,

ktorá bola mojím domovom,

mojím bohatstvom a mojím životom.

Chcel som si vzia svoje dedí stvo,

okamžite, celé len pre seba.

Zhrabol som tvoje dary,

oslepený som nevedel, o robím.

Ty si mi, Pane, ni nepovedal.

Nechal si ma odís do mojích

vzdialených vysnívaných krajín,

kde som prehýril všetok tvoj majetok.

Ten kúsok života, ten kúsok lásky

som prehýril egoisticky, hltavo.

A ke som všetko rozhádzal,

v mojom srdci prepukol ve ký hlad.

Hriechy sú krajinou hladu a núdze,

nechutenstva a nedostatku.

Teraz neupokojený zložil som ruky nad prázdnotou.

Vstúpil som do seba,

pocítil som túžbu po iných veciach,

rozpamätal som sa na tvoj dom,

a rozhodol som sa, že vstanem a vrátim sa.

Ty si ma uzrel už z dia ky;

už dlhý as si ma akal

na križovatkách mojich ciest!

Bežal si mi naproti. Skryl si ma

vo svojom širokom náru í.

Bol si dojatý vä ši ako ja.

Vôbec si sa nepýtal na moju minulos .

Ty ju poznáš.

Ty vieš, že tvoje die a je choré.

Ty vieš, aká horká je moja skúsenos .

Dávaš mi nové šaty a nové sandále.

Pridávaš alší príbor na rodinný stôl

a hovoríš: jedzme, oslavujme,

moje die a sa vrátilo!

akujem, Pane,

môj Otec, môj Domov, moja Láska, môj život.

Nikdy nezabudnem,

že si nechcel poniži svojho syna,

pretože si chcel, aby žil.

Michel Hubaut, OFM:

Som Tvoje dieťa, Svetlo 24/2009

(Dokon enie zo s. 1)

„Akí úbohi sú tí, čo nemajú trpezlivosť!“ píše Shakespeare. „Aká rana sa kedy uzdravila inak ako postupne?“

Sú obdobia, keď jediné, čo sme schopní robiť, je čakať a dúfať. Sú situácie, keď trpezlivosť a čas sú schopné urobiť viac dobra než moc a zápal. Pre kresťana je najvýraznejším príkladom a zdrojom posily v trpezlivosti Ježiš Kristus. Vytrpel toľko, čo nikto, a za nič. Veď nikomu neublížil, nikoho nezradil a neponížil. No aj tak, ako píše M. Bubák, Ježiš bol predmetom agresivity a násilia zo strany mocných a zlomyseľných. Okolnosti sa postavili proti nemu. Ba i najlepší priatelia ho zradili. Napriek tomu ostal trpezlivý, nestratil spred očí svoju víziu, svoju misiu a predovšetkým naplnil cieľ svojho života. Niektorí povie: „ale ja nemám božskú prirodzenosť a schopnosť ako Ježiš.“ Dá sa teda k trpezlivosti nejako dopracovať? Ukončili sme mariánsky mesiac – aj Panna Mária, človek ako my, bola žiačkou trpezlivosti pri svojom Synovi, keď musela počuť bolestné proroctvo Simeona, utekať do cudzej krajiny, hľadať strateného syna na jeruzalemskej púti. Ktosi nazval Pannu Máriu Matkou trpezlivosti. Bolo to jej trpezlivé hľadanie Božej vôle a snaha počúvať Boží hlas, vedieť prijímať aj radosti, ale i ťažké chvíle skúšok a bolesti s odvahou, pokojom a istotou, že Boh má moc posilniť človeka a byť s ním aj v neriešiteľných situáciách.

Prajem vám, milí Blumentálcí, aby sme všetci nastúpili na cestu osvojovania si tejsť cnosti, ktorá prináša do ľudských srdiec pokoj, dôveru a istotu. Nech je nám posilou Ježišovo Srdce trpezlivé a veľmi milosrdné.

Váš farár Andrej Fordinál

ÚRADNÉ HODINY NA FARSKOM ÚRADE

doobeda Po – Pi: 9,00 – 11,00 h; poobede Po – Pi: 14,30 – 16,30 h; telefón: 55 56 23 19 (fax), 55 41 02 33, 0904 555 566; kostol: 55 57 11 78.

SVÄTÉ OMŠE

• **nedela a sviatky:** 6,00; 7,30; 9,00; 10,30; 12,00 (ak sviatok pripadá na sobotu, sv. omša o 12,00 h nie je); 16,30; 18,00 (mad.); 19,00 h; • **pracovný deň:** 5,45 (5 min. pred sv. omšou možnosť pristúpiť k sv. prijímaniu); 6,30; po-pia 16,30; 18,00 h (počas júla a augusta nebýva), v sobotu popoludní len o 18,00 h; • **sviatok v pracovný deň:** 5,45; 6,30; 10,30; 16,30; 18,00; 19,00 h alebo podľa oznamov. V deň pracovného pokoja, ktorý nie je cirkevne prikázaný sviatok (napr. sv. Cyrila a Metoda a Sedembolestnej Panny Márie): 6,00; 7,30; 10,30, popoludní o 16,30 a 18,00 h – všetko slovenské).

VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA

• **vo všedné dni** ráno a večer počas sv. omši (vždy aspoň v jednej spovednici, podľa toho, ako nám to dovoľujú iné pastoračné povinnosti), a to ráno od 6,20 h približne do 8,00 h (podľa potreby aj dlhšie); večer od 16,30 h približne do 19,00 h (podľa potreby aj dlhšie); • **vo štvrtok pred prvým piatkom** a v prvý piatok už od 15,00 h; • **v nedeľu**, kedy každého kresťana katolíka zaväzuje povinnosť zúčastniť sa na celej sv. omši, spovedáme **len v čase medzi dopoludňajšími sv. omšami**.

FATIMSKÁ SOBOTA

5. 6. po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda asi o 7,15 h, kedy sa chceme stretnúť pri modlitbe sv. ruženca.

VEČERADLO S PANNOU MÁRIOU

v sobotu 19. 6. ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h.

ADORÁCIA

v stredu ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda o 7,15 h; vo štvrtok po sv. omši, ktorá sa začína o 16,30 h, teda od 17,15 do 18,00 h. Saleziáni (Miletičova): vo štvrtok po večernej sv. omši.

KATECHÉZA

- **rodičov, ktorí žiadajú krst svojho dieťaťa**, každú stredu o 17,00 h. Účasť obidvoch rodičov je potrebná. Očakávame aj krstných rodičov. Nahlásit krst dieťaťa a vyplniť krstný lístok možno v ktorýkoľvek deň v úradných hodinách v kancelárii farského úradu. Potrebným dokladom je rodný list dieťaťa.
- **pred prijatím sviatosti manželstva** sa začína vždy v prvý pondelok mesiaca. Snúbenci sa stretnú **dva-krát s kňazom, raz s psychológom** a potom s **lektorom prirodzeného plánovania rodičovstva**. Každé stretnutie sa začína vždy v pondelok o 17,00 h na farskom úrade. Treba sa hlásiť aspoň **tri mesiace pred plánovaným termínom sobáša**.
- **príprava birmovancov** prebieha v skupinových stretnutiach pondelky, utorky a štvrtky na fare.

KNIŽNICA SVÄTEJ KATARÍNY - BLUMENTÁL

v utorok od 15,30 do 17,00 h, v stredu od 9,00 do 11,00 h a vo štvrtok od 16,00 do 18,00 h.

PORADŇA

- **pre prirodzené plánovanie rodičovstva** (Billingsova): St 17,00 – 19,00 h; potrebné je objednať sa na tel. č. 02/45 94 39 30;
- **sociálna:** Po 9,00 – 11,00 h;
- **právna:** 1. a 3. štvrtok 9,00 – 11,00 h;
- **psychologická poradňa:** vždy v utorok o 19,00 h.

ŽENY ŽENÁM

sa stretá vo štvrtok od 14,00 do 16,00 h v miestnosti pre návky a katechézu.

ÚMYSEL APOŠTOLÁTU MODLITBY NA JÚN

Všeobecný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby každá národná a medzinárodná inštitúcia podporovala úctu k ľudskému životu od počatia až po prirodzenú smrť.

Misijný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby menšinové Cirkvi v Ázii medzi nekresťanskými národmi spoznali metódy odovzdávania evanjelia a radostne svedčili o tom, že patria Kristovi.

Úmysel Konferencie biskupov Slovenska:

Aby sa v láske Najsvätejšieho Ježišovho Srdca posilnila jednota kresťanov a veriacich so svojimi biskupmi a Svätým Otcom. Na tento úmysel nech je obetovaná modlitba Cirkvi – Liturgia hodín.

VÝZNAMNÉ LITURGICKÉ DNI

3. 6. **Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi**
11. 6. **Najsvätejšieho Ježišovho Srdca**
12. 6. **Nepoškvrneného Srdca Panny Márie**
24. 6. **Narodenie Svätého Jána Krstiteľa, hlavného patróna Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy**
29. 6. **Sv. Petra a Pavla, apoštolov**

POZÝVAME NA...

- **litánie k Najsvätejšiemu Ježišovmu Srdcu**, vždy ráno po svätej omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda asi o 7,10 h a popoludní po svätej omši, ktorá sa začína o 16,30 h, teda asi o 17,10 h;
- **Slávnosť Najsvätejšieho tela a krvi Pána** v nedeľu 6. 6. Svätá omša na Primaciálnom námestí sa začne o 10,30 h. Zároveň pripomíname, že predpoludňajšie sväté omše na území Bratislavy majú byť ukončené do 10,00 h. Preto aj v našom kostole bude v ten deň predpoludňajšia posledná svätá omša o 9,00 h;
- **vysviacku novokňazov a diakonov** 12. 6. o 9,30 h do Dómu sv. Martina;
- **slávnosť udeľovania sviatosti birmovania** v sobotu 19. 6. o 10,00 h do nášho chrámu.

Farská knižnica informuje

V tomto povelkonocnom období, krátko po slávnosti zoslania Svätého Ducha, chceme vašu literárnu pozornosť upriamiť na pomerne drobné dielo z pera slovenského autora Jozefa Vrableca: *Radosť v Duchu Svätom* (Združenie Jas, Zvolen, 2009, 140 s.)

Duch Svätý – tretia osoba Najsvätejšej Trojice, zosobnená Láska, ovocie vykúpenia, prísľub Ježiša – je pre nás mnohých skoro neznámy. Možno známy, ale nepoznaný. Počuli sme o ňom niečo, azda vieme aj teoreticky odpovedať na bežné katechetické otázky, ale máme naozaj aj skúsenosť prvotnej Cirkvi s ním? Poznáme ho ako Osobu?

Táto publikácia hovorí presne o tom. Predstavuje nám veľmi konkrétne a jasne podstatu bytia Ducha Svätého, jeho vlastností, jeho prejavy a dary. Nie v minulosti a ďaleko, ale dnes a tu.

„Dám ti milión, ak mi ukážeš, kde je Boh!“ „Ja ti dám dva, ak mi ukážeš, kde nie je“?!

Asi tak by malo znieť motto tejto knižky. Duch Svätý je naozaj všade, ide len o to, ako ho objaví a nastaviť svoje srdce a svoje vnútro na príjem jeho prítomnosti a moci. Ovocím toho je aj naša radosť. Radosť, že sme Božie deti, že nás Ježiš vykúpil, a radosť, že máme prísľúbeného Tešiteľa. Je táto radosť viditeľná na nás, na našich pracoviskách, v kostoloch, v rodinách a v našich spoločnostiach? Verím, že po prečítaní tejto knižky bude ľahšie poznateľná, lebo si ju viac uvedomíme.

Kniha je písaná ľahkým, príťažlivým štýlom, bohato ilustrovaná príkladmi a modlitbami známych ľudí. Práve tieto nádherné príklady modlitieb k Duchu Svätému, sú veľmi inšpiratívne pre náš modlitbový život. Svätý Duch je dušou našej duše, preto denný kontakt s ním je zdrojom našej sily a istoty, a tým samozrejme aj radosti.

Časť knihy je venovaná histórii Charizmatickej obnovy v Cirkvi vo svete i na Slovensku. Dozvieme sa v nej aj o postoji pápeža Jána Pavla II. a iných významných osobností k tomuto hnutiu.

Mám radosť, že vás môžem pozvať k radostnému čítaniu o radosť v Duchu Svätom z radosť nášho Boha. Všetkým vám nikdy neutechajúcu radosť z prítomnosti Tešiteľa Ducha Svätého v našich životoch.

Monika Šandorová